

Ο Παλμός των Μηλιω

Ε.Η.Μ.
Μέγαρο Παρασκευοπούλου 4
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΗ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 204, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2001
Ταχ. Δ/ση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων, Τηλ. & FAX: (0656) 31119

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

Πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 24 Φεβρουαρίου, στο κέντρο ΟΑΣΙΣ στα Γιάννινα ο καθιερωμένος αποκριάτικος χορός των Εκπ/κών Συλλόγων «Η Πρόοδος» και «Άγιος Νικόλαος» Δεματίου και του Πολ. Συλλόγου Μηλιωτών.

Παρευρέθηκαν πολλοί χωριανοί και φίλοι και γλάντησαν μέχρι τις πρωινές ώρες.

Το χορό τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Αν. Ζαγορίου κ. Σ. Σπυριδάκης, ο Αντιδήμαρχος Γ. Κυρίσης, ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου κ. Χ. Παπατόλης, οι Δημ. Σύμβουλοι κ.κ. Κ. Δαλαγγέλης, Αντ. Φωτιάδης, Χρ. Ζώμπρας, Ι. Ρούσκας και οι Τοπικοί Σύμβουλοι κ.κ. Κ. Ξήτας και Κ. Αγγέλης.

Την ευθύνη για τη διοργάνωση φέτος είχε ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Δεματίου «Η Πρόοδος».

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος πραγματοποιήθηκε στις 16 Φεβρουαρίου, με μεγάλη επιτυχία ο καθιερωμένος αποκριάτικος χορός του «Συλλόγου των εν Ιωαννίνους Πετριωτών».

Ο χορός έγινε στο κέντρο «ΚΕΛΑΡΙ» του κ. Χρήστου Γιαννούτσου κάτω από την άποψη οργάνωση και φροντίδα του πάντα δραστήριου Προέδρου του Συλλόγου κ. Κων/νου Τσολιού με την συμπαράσταση όλου του Δ.Σ. (Αντιπρόεδρος: κ. Αθ. Παπακώστας, Γραμματέας: κ. Π. Τσιατούρα, Ταμίας: κ. Κων/νος Δαλαγγέλης, Υπεύθυνη Δημ. Σχέσεων: κ. Μ. Παπακώστα, Σύμβουλοι: κ. Αρ. Σπύρου και κ. Κων/νος Παπαναστασίου).

Το χορό της Πέτρας τίμησαν με την παρουσία τους ο βουλευτής του Νομού Ιωαννίνων κ. Κων/νος Τσιούλας, ο Δήμαρχος Ανατολικού Ζαγορίου κ. Σωτ. Σπυριδάκης, ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου κ. Χρήστος Παπατόλης, οι Δημ. Σύμβουλοι κ.κ. Ι. Ρούσκας, Κων. Δαλαγγέλης και Χρ. Ζώμπρας, οι Πρόεδροι των δημοτικών διαμερισμάτων, Πέτρας: κ. Κων/νος Παπαζώης, Ιτέας: κ. Ι. Νίκας, Καβαλλαρίου: κ. Β. Θάνος, ο Πρόεδρος του Αγροτικού Συνεταιρισμού Πέτρας κ. Δ. Παπακώστας και ο συγχωριανός μας Αντισυνταγματάρχης Αστυνομίας (και Διοικητής Τμήματος Τάξης Ιωαννίνων) κ. Β. Βραχάς, καθώς και πολλοί φίλοι του χωριού μας.

Η βραδιά χαρακτηρίστηκε από κέφι και ζωντάνια αν και την παράσταση έκλεψαν οι «έφηβοι» του χωριού μας κ. Δ. Λεονταρίδης και κ. Δ. Παπακώστας με το λεβέντικο χορό τους!!

Αξίζουν, όμως, ευχαριστίες και συγχαρητήρια σ' όλους τους συγχωριανούς και φίλους του χωριού που με τη συμμετοχή τους και το ατέλειωτο και αυθόρμητο κέφι τους κράτησαν το γλέντι μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες!

Θα ήταν όμως παράλειψη αν δεν έδινε κανείς συγχαρητήρια τόσο στο διευθυντή του κέντρου «ΚΕΛΑΡΙ» κ. Χρήστο Γιαννούτσο, για την ταχεία εξυπηρέτηση και τα εκλεκτά φαγητά όσο και στην ορχήστρα του κέντρου και τους δημοτικούς τραγουδιστές κ. Σ. Κόκκινο και κ. Γ. Κάκο, που με τα παραδοσιακά τους τραγούδια έκαναν τη βραδιά ομορφότερη.

Χρόνια πολλά λοιπόν σε όλους (ακόμα και σε αυτούς που μας ξέχασαν) και ευχόμαστε του χρόνου να είμαστε όλοι καλά και έτοιμοι να βρεθούμε ξανά και να διασκεδάσουμε όλοι μαζί!

ΜΕΓΑΛΗ ΔΩΡΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΗΣΤΟ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ο χωριανός μας Χρήστος Δ. Θεοδώρου, που μένει στην Αμερική, πρόσφερε μεγάλη οικονομική ενίσχυση στο χωριό.

Μέσω της Αδελφότητας Φιλαδέλφειας Αμερικής έστειλε: 1) Χρηματικό ποσό 2.000 δολαρίων στον Εκπολιτιστικό Σύλλογο Δεματίου «Η Πρόοδος» (1.000 δολάρια για το Σύλλογο και 1.000 δολάρια για τον Ι. Ναό Αγίας Κυριακής) 2) Χρηματικό 1.000 δολαρίων στον Πολιτιστικό Σύλλογο Μηλιωτών, για τους Ι. Ναούς Γεννήσεως Θεοτόκου και Αγίου Αθανασίου και 3) Χρηματικό ποσό 1.000 δολαρίων στον Εξωραϊστικό - Εκπολιτιστικό Σύλλογο Δεματίου «Ο Άγιος Νικόλαος» για τον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου.

Οι Σύλλογοι και οι Εκκλησιαστικές Επιτροπές του Δημοτικού Διαμερίσματος Δεματίου ευχαριστούν το Χρήστο Δ. Θεοδώρου για τη μεγάλη του δωρεά, που δείχνει την αγάπη του για τον τόπο που γεννήθηκε.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στις 16 Φεβρουαρίου ο Φιλοπροοδευτικός Σύλλογος των εν Ιωαννίνους Πετριωτών διοργάνωσε τον αποκριάτικο χορό στο Πέραμα.

Στις 17 Φεβρουαρίου ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ιτέας διοργάνωσε τον αποκριάτικο χορό στον Άγιο Ιωάννη Ιωαννίνων.

Στις 17 Φεβρουαρίου ο Εκπολιτιστικός - Εξωραϊστικός Σύλλογος Δεματίου «Ο Άγιος Νικόλαος» διοργάνωσε αποκριάτικο τραπέζι στο Δεμάτι.

Στις 24 Φεβρουαρίου ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Δεματίου «Η Πρόοδος», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτών και ο Εξωραϊστικός - Εκπολιτιστικός Σύλλογος Δεματίου «Ο Άγιος Νικόλαος» διοργάνωσαν από κοινού τον αποκριάτικο χορό στα Γιάννινα.

Στις 24 Φεβρουαρίου η Αδελφότητα Κρυόβρυσης διοργάνωσε τον αποκριάτικο χορό στα Γιάννινα.

Στις 24 Φεβρουαρίου ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βοβούσας διοργάνωσε τον αποκριάτικο χορό στα Γιάννινα.

Στις 25 Φεβρουαρίου διοργανώθηκε στη Δόλιανη διαγωνισμός καρναβαλιού στην κεντρική πλατεία του χωριού.

Στις 25 Φεβρουαρίου ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ιτέας διοργάνωσε στην Ιέα αποκριάτικο γλέντι.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«ΜΕΘΟΔΙΟΣ ΑΝΘΡΑΚΙΤΗΣ»

Στέφανου Δ. Τσιάλου

Εκδόθηκε το βιβλίο «Μεθόδιος Ανθρακίτης», με υπότιτλο «Ο φιλοσοφών διάφορως από τους Αριστοτελικούς», από το δάσκαλο Στέφανο Δ. Τσιάλο από τον Ανθρακίτη.

Το βιβλίο αναφέρεται στη ζωή και το έργο του λόγιου Μεθόδιου Ανθρακίτη ως εκφραστή του πρώιμου Νεοελληνικού Διαφωτισμού.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Ο Μανώλης Ι. Τσιόδουλος και η σύζυγός του απόκτησαν κορίτσι.
2. ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Η Σοφία Αρ. Οικονόμου και ο Γεώργιος Μανωλίδης απόκτησαν κορίτσι.
3. ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Η Αλεξάνδρα Δ. Λάμπρη και ο Ηλίας Ναυρόζογλου απόκτησαν κορίτσι.
Να τους ζήσουν!

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Δεισιδαιμονίες

Η δεισιδαιμονία είναι τμήμα της Λαογραφίας και ο όρος «δεισιδαιμονία» προέρχεται από τη λέξη «δαίμονας» και τη ρίζα δειδ- του ρήματος δείδω που σημαίνει φοβούμαι και σήμερα έχει τη έννοια της πρόληψης η οποία κυριαρχούσε ανέκαθεν και κυριαρχεί και σήμερα στους ανθρώπους.

Η πρώτη σημασία της λέξης ήταν ο σεβασμός προς τα θεία. Σήμερα σημαίνει τον αδικαιολόγητο φόβο προς τις ανύπαρκτες δυνάμεις που προκαλούν πολλά φυσικά φαινόμενα και η αντίδραση του ανθρώπου να αποτρέψει κάποιο ενδεχόμενο κακό.

Γενικά η δεισιδαιμονία είναι η «αποδοχή» μιας σκέψης η οποία δεν βασίζεται σε επιστημονική εξήγηση αλλά σε πατροπαράδοτες ριζωμένες αντιλήψεις. Θα ασχοληθώ με μερικές προλήψεις και δεισιδαιμονίες που και σήμερα και μάλιστα άτομα προχωρημένης ηλικίας, παραδέχονται και πιστεύουν σ' αυτές:

■ Όταν τελειώνουν τον σπαρμό σε κάθε χωράφι ή κήπο, τοποθετούν στη μέση έναν πάσσαλο με ξύλινο σταυρό για «να διώχνει κάθε κακό». Στους κήπους ιδιαίτερα τον σταυρό τον στολίζουν με τσιόφλια αυγών και μια πλεξούδα σκόρδα για «να εμποδίζει το μάτιασμα» (αβασκαμό).

■ Δεν καίνε τα κουκούτσια από το καλαμπόκι και ιδιαίτερα εκείνα που προορίζουν για σπόρο, για να μην «βγάλει δαυλό» το καλαμπόκι που θα σπείρουν. Τα ρίχνουν σε τρεχούμενο νερό για να «προκόψει» και να τρέχει σαν το νερό.

■ Όποιος μετράει τα άστρα στον ουρανό, του παρουσιάζονται στα χέρια και στο σώμα του σπιρίδια.

■ Όταν κτυπήσεις ένα μικρό με τη σκούπα δεν μεγαλώνει.

■ Αν τρίζουν του σπιτιού τα έπιπλα, κάποιοι από το σπίτι θα πεθάνει, το ίδιο αν κλαίει (ουρλιάζει) το σκυλί. Το σκυλί αυτό πρέπει να θανατωθεί.

■ Αν ανάψουν τρία άτομα τσιγάρο με την ίδια φωτιά, κάποιοι απ' όλους θα πεθάνει.

■ Δεν βγαίνουν από άλλη πόρτα, παρά από εκείνη που μπήκαν, γιατί χαλάνε οι προξενιές.

■ Αν κάποιος χάσει το δαχτυλίδι του, θα πεθάνει ο σύντροφός του.

■ Όταν η κότα τινάζει τα φτερά της κάποιος θα έρθει στο σπίτι.

■ Όταν το μάτι δέρνει (έχει πολλούς παλμούς) ή το αυτί «χτυπάει» κάποιο γρήγορο γεγονός θα μάθουν.

■ Αν το χέρι «τρώει» στην παλάμη τότε σημαίνει συναλλαγή. Αν μας τρώει η δεξιά παλάμη θα δώσουμε χρήματα, αν η αριστερή θα πάρουμε.

■ Αν μας τρώει η μύτη προβλέπεται ξυλοδαρμός.

■ Αν η φωτιά που καίει στο τζάκι έχει κάποιο σύριγμα, τότε κάποιος μας «τρώγεται» ή μας «κουβενιάζει» και για να ησυχάσει το σύριγμα λένε: «Αν είσαι φίλος να χαιρέσαι και αν είσαι εχθρός να σκάσεις».

ΕΚΛΟΓΙΚΑ

Ο Στέφανος Δ. Τσιάλος, δάσκαλος, από τον Ανθρακίτη, εκλέχτηκε μέλος της Νομαρχιακής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ Ιωαννίνων.
Συγχαρητήρια!

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Πωλείται οικόπεδο 3,500 στρεμμάτων εντός οικισμού Μηλιωτών.
Πληροφορίες στη διεύθυνση της εφημερίδας.

ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

«ΤΟΝ ΠΑΛΜΟ ΤΩΝ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ

ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ

ΓΡΑΨΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

Μηνιαία έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτών Ζαγορίου Υπεύθυνος έκδοσης ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Βασίλειος Παπαευνθύμιος
2. Βασίλειος Δ. Παπαζώης
3. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
4. Χρήστος Ι. Οικονόμου
5. Ευθύμιος Β. Μπαζιαλέκος
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού: 1.500 δρχ.
Εξωτερικού: 25 δολάρια
35 μάρκα

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις της εφημερίδας ή του Συλλόγου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Βασίλειος Κ. Σπύρου
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

1. Αριστοτέλης Οικονόμου
2. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
3. Βασίλειος Παπαευνθύμιος

■ Κρεμούν χρωματιστές φούντες στα ζώα με μερικές τρύπιες δεκάρες, για να τραβάει την προσοχή των ανθρώπων και να πέφτει το μάτι πάνω σε αυτά και όχι στο ζώο.

■ Δεν επιτρέπεται να δίνουν δανεικό αλάτι σε κάποιον, ύστερα από τη δύση του ήλιου, καθώς ξύδι και «προζύμι» (μαγιά), γιατί θεωρείται αυτό, αν γίνει «χουρσουσλιά», δηλαδή θα χαλάσουν πολλά πράγματα του σπιτιού και δεν θα πηγαίνουν καθόλου καλά οι υποθέσεις της οικογένειας.

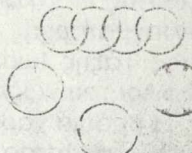
■ Όταν κάθεται πάνω σου αλογόμυγα, αυτό είναι καλός οιωνός, είναι ένα προμάντεμα πως κάποιο γράμμα θα πάρεις ή κάποια καλή είδηση από φιλικό ή συγγενικό πρόσωπο.

■ Όταν κάποιος γίνει αιτία να χωρίσει ένα αντρόγυνο, κάνει τότε μεγάλη αμαρτία, που όταν πεθάνει δεν λιώνει στον τάφο του. Χαρακτηριστική η φράση «Τον βρήκαν άλιωτο».

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ Ιστορία - Λαογραφία, Β' μέρος, 1986)

LIFE motors
δίνουμε ζωή στο αυτοκίνητό σας

Παπαστεφανής
Κωνσταντίνος

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
5ο χλμ. Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας
Τ.Κ. 455 00, Καρδαμηνία Ιωαννίνων
Κινητό 093 872590
Οικ. (0651) 23495

**ΧΩΡΙΑΝΟΙ
ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ**

Βοβούσα

Χιλιόμετρα από Γιάννινα: 77, Υψόμετρο: 1.000 μ., Έκταση: 51.000 στρ., Πληθυσμός: 136 κάτοικοι.

Η Βοβούσα είναι το πιο απομακρυσμένο χωριό του Ανατ. Ζαγορίου από τα Γιάννινα.

Είναι ονομαστό χωριό. Βρίσκεται στην κοιλάδα του Αώου ο οποίος τη διασχίζει και την κόβει στη μέση.

«Με το ίδιο όνομα είναι γνωστό στο χωριό και τη γύρω περιοχή, το ποτάμι Αώος», γράφει ο Κ. Οικονόμου στο «Τοπωνυμικό της περιοχής Ζαγορίου» σ. 90, όνομα που παρήχθη από το αρχικό Βοούσα ή Βοόση και Βοώσα.

Η Βοβούσα δεν έχει ορίζοντα. Κατακάθεται στις όχθες του Αώου και η πρώτη εντύπωση του επισκέπτη δεν είναι ανάλογη των ακουσμάτων του για τη Βοβούσα. Προσωπικά απογοητεύτηκα «ολίγον τι» όταν την πρωτοαντίκρισα.

Την ίδια απογοήτευση (οπτική) ένωσε κι ο Γιάννης Σαραλής όταν πήγε εκεί στα 1955. Γράφει λοιπόν στο «Ζαγόρι» σελ. 40: «Ανικρύζουμε το χωριό. Φοβερή απογοήτευση σε μια τόσο μεγάλη προσδοκία. Λίγα σπιτάκια σκόρπια μέσα σ' ένα άδεντρο τοπίο...».

Κι όμως η Βοβούσα έχει ομορφιές που για να τις δεις πρέπει να καθίσεις εκεί, ν' ανεβείς στις γύρω κορυφές, να κουβεντιάσεις με τους ανθρώπους της, να μελετήσεις την ιστορία της.

Και πρώτα πρώτα το ποτάμι και το γεφύρι που ενώνει τους δυο μαχαλάδες - έγινε με δωρεά του άρχοντα Αλέξη Μίσσιου από τη Βίτσα το 1748 - είναι μια ομορφιά.

Το πολύ πράσινο και τα γύρω απέραντα δάση κάνουν αλπικό το τοπίο. Προπαντός όμως η περίφημη Βάλια Κάλντα, αυτός ο πανέμορφος εθνικός δρυμός, μέρος του οποίου ανήκει και στη Βοβούσα, προσδίδει σ' αυτήν ιδιαίτερη αξία από την άποψη φυσικού κάλλους.

Η Βοβούσα (Μπαϊάσσα στα βλάχικα) είναι πολύ παλιό χωριό και ιδρύθηκε σε απροσδιόριστο χρόνο.

Πριν από 700 χρόνια υπαγόταν στην Επισκοπή Καστοριάς.

Απ' ότι μας πληροφορεί ο Λαμπρίδης (Ζαγορισιάκ 1870, σ. 83) μέχρι την εποχή της πτώσης του Αλή Πασά, ήταν από τα μεγαλύτερα χωριά του Ζαγορίου. Όμως λόγω των συνεχών ληστρικών επιδρομών διαλύθηκε και οι περισσότεροι κάτοικοί της έφυγαν. «Πολλοί ακολουθήσαντες του προύχοντά του Χατζη-Γεωργίου, μετώκησαν πλησίον της Πόλεως των Σερρών...». Βοβουσιώτης ήταν και ο μετέπειτα πρόεδρος της Ρωσίας στις Σέρρες Κ. Κοντός ο οποίος πολλές φορές ευεργέτησε τη Βοβούσα.

Από εκείνη την εποχή χρονολογείται και κάποια διένεξη μεταξύ Βοβούσας και Περιβολιού για εκατέρωθεν εδαφικές διεκδικήσεις, που κράτησαν πολλά χρόνια.

Από τη Βοβούσα καταγόταν και ο οριοφύλακας του Ζαγορίου Νικ. Δούβλης (18^{ος} αιώνας) και όχι από τη Δόλιανη που γράφουν μερικοί. (Βλ. Λαμπρίδη Ηπ. Μελετήματα 1889, Ζαγ. σ. 56).

Επαγγελματικά οι Βοβουσιώτες ήταν κτηνοτρόφοι, κυρατζήδες, υλοτόμοι και έμποροι.

Στα 1870 η Βοβούσα ήταν ένα μικρό χωριό με 50 σπίτια και 210 κατοίκους, αναφέρει ο Λαμπρίδης.

Στις αρχές του αιώνα μας ο πληθυσμός της αυξήθηκε σημαντικά. Στα 1913 είχε 650 κατοίκους και 94 παιδιά στο σχολείο.

Σήμερα, δυστυχώς, και στο χωριό αυτό ο κόσμος μειώθηκε αισθητά. Οι μόνιμοι κάτοικοι είναι λίγοι και ασχολούνται κυρίως με την υλοτομία και την εκμετάλλευση του ξύλου. Έχουν δασικό συνεταιρισμό και ξυλουργικά εργαστήρια. Πολλοί Βοβουσιώτες είναι εγκατεστημένοι στα Γιάννινα, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Θεσσαλία, Μακεδονία και στην Αμερική.

Στη Βοβούσα μιλούσαν - οι νέοι δε μιλούν πια - και τη βλάχικη γλώσσα με έντονο το αρουσινικό

στοιχείο μέχρι τον πόλεμο του '40. Είχε λειτουργήσει εκεί και σχολείο των Ρουμανιζόντων.

Οι Βοβουσιώτες διακρίνονται για τη δημιουργικότητά τους, όπως όλο το βλάχικο στοιχείο. Διατηρούν τα ιδιάζοντα ήθη και έθιμα, την ενδυμασία τους, και το χορό τους, που είναι ξεχωριστός και ιδιόρρυθμος.

Είναι εξαιρετικοί χορευτές κι όταν χορεύουν στο πανηγύρι έχουν μια πέτρα σαν σημάδι εκκίνησης. Όταν ο πρωτοχορευτής κλείσει έναν ολόκληρο γύρο στην πέτρα, απ' όπου ξεκινούσε, δίνει τη θέση του στον επόμενο. Το χορευτικό συγκρότημα του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Βοβούσας μας έχει εντυπωσιάσει πολλές φορές στις διάφορες εκδηλώσεις.

Οι Βοβουσιώτες εκδίδουν τη διμηνιαία εφημερίδα «ΤΑ ΒΩΒΟΥΣΙΩΤΙΚΑ».

Θα θεωρούσα σοβαρή παράλειψη να μην αναφερθώ σ' έναν σπάνιο και ξεχωριστό Βοβουσιώτη ιερωμένο της εποχής μας, έναν πραγματικό συνάνθρωπο με τη χριστιανική έννοια, έναν ακαταμάχητο αγωνιστή, που πραγματώσε με σιδερένια θέληση το όραμά του. Είναι ο μοναχός του μοναστηριού της Ντουραχάνης, ο γνωστός Παπαθανάσης, ο οποίος εκ του μηδενός ίδρυσε αυτό το περίφημο και γνωστό σ' όλους κοινωνικό ίδρυμα (οικοτροφείο - σχολείο - όπου στεγάζονται και σπουδάζουν άπορα παιδιά.

Η τουριστική κίνηση στη Βοβούσα είναι μεγάλη κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Διαθέτει τουριστικά καταλύματα για τη διανυκτέρευση των επισκεπτών.

Έχει πολλές ομορφιές για περιπλάνηση και εκδρομές στα γύρω βουνά (Μόρφα, Βάλια Κάλντα κλπ.). Ιδιαίτερα δε ο Αώος αποτελεί το ιδανικότερο ποτάμι για Κανιάκ, άθλημα που γίνεται τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας.

(Από το βιβλίο ΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ Ιστορική Αναδρομή - Τουριστική Περιήγηση, του Ευριπίδη Π. Μακρή, 1996)

ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Την 1^η Φεβρουαρίου, με πρωτοβουλία του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου, πραγματοποιήθηκε στο Φλαμπουράρι σύσκεψη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και των Δασικών Συνεταιρισμών και δασεργατών της περιοχής.

Συζητήθηκε ο τρόπος πρόληψης και αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών την καλοκαιρινή περίοδο.

Οι παροιμίες

- Κατά φωνή κι ο γάιδαρος.
- Φεύγει η γάτα χορεύουν τα ποντίκια.
- Να σε φάει φίδι κολοβά.
- Φτηνός στο αλεύρι κι ακριβός στα πηλούρα.
- Κάθε χώρα και ζακόνι, κάθε μαχαλάς και τάξη.
- Χάθηκε η πόλη για βελόνι.
- Αντράλι στο χάνι, νερό στη φασουλάδα.
- Κουβαλάει του Χάρου νερό.
- Χατίρι του μανού, χατίρι του αλλοπού, άφησα τον άντρα μου χωρίς παιδιά.
- Θα γίνουμε από δασκοχτώ χωριά.
- Ούτε πηίνεται, ούτε βράζεται, ούτε πίτα γίνεται.
- Ψάρι δίχως δόλωμα δεν πιάνεται.
- Αν δεν βρέξεις κώλο, ψάρια δεν τρως.
- Ψυχικό με ξένα κόλυβα δεν πιάνεται.
- Τον πήρε ψηλά τον αμανέ.
- Κάνει τον ψεύτικο κοριό.
- Σαν τα ψηλά βουνά.
- Ως το γιόμα το ψοφάει (το ζώο ο Μάρτης από το κρύο) και ως το βράδυ το βρωμάει (από τη ζέση).
- Ωσπου να σκεφτεί ο φρόνιμος, παντρεύεται ο ζουρλός.
- Όρα τους καλή και η στράτα τους πλατειά.

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Δημοσιεύουμε επιγραμματικά τις κυριότερες από τις αποφάσεις του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου, το μήνα που πέρασε:

1. Ψήφισε το Πρόγραμμα Έργων έτους 2001. Μειοψήφησε ο Αντ. Φωτιάδης. Δεν ψήφισαν τα έργα αγοράς πολυμηχανήματος και παρελκομένων αυτού και τη μελέτη ανάπτυξης του Δήμου ο Ι. Ρούσκας και ο Ελ. Γιώτης. Λευκό ψήφισαν ο Β. Σπύρου και Ηλ. Κίτσιος. Απουσίαζε ο Ευθ. Κίτσιος.

2. Συζήτησε σχετικά με την απογραφή του πληθυσμού στις 18 Μαρτίου 2001.

3. Αποφάσισε την οικονομική ενίσχυση και στήριξη του πυροπαθούς Αντωνίου Δοβώνη από το Δίλακκο Ελατοχωρίου.

Ελατοχώρι (Τσερνέσι)

Χιλιόμετρα από Γιάννινα 57, Υψόμετρο 1.020 μ., Έκταση 34.800 στρ., Πληθυσμός 180 κάτοικοι.

Το Ελατοχώρι υπήρξε κεφαλοχώρι τον περασμένο αιώνα με 1.500 κατοίκους στα 1870, αφού είχαν μετοικήσει σ' αυτό, σύμφωνα με τον Λαμπρίδη και κάτοικοι από τους διαλυθέντες οικισμούς Κουκουρούντζο και Πεστρίτσι. Το 1829 μερικές οικογένειες απ' το Τσερνέσι, εξαιτίας της καταπίεσης που δέχονταν από κάποιον Ασλάν μπέη, έφυγαν και πήγαν στη Βλαχοκλεισούρα, όπου εγκαταστάθηκαν και δημιούργησαν εκεί καινούριο χωριό, το Τσερνέσοβο.

Μετά την απελευθέρωση, το 1913, το Ελατοχώρι είχε μόνο 250 κατοίκους και 33 μαθητές στο δημοτικό σχολείο. Δεν είμαι σε θέση να αναφέρω τους λόγους αυτής της τεράστιας μείωσης του πληθυσμού του Ελατοχωρίου μέσα σε 40 χρόνια.

Φαίνεται πολύ απίστευτο. Κάποιος ντόπιος μου έδωσε την πληροφορία ότι ουδέποτε το Τσερνέσι είχε τόσο πληθυσμό όσο γράφει ο Λαμπρίδης.

Ο Αλ. Καθάρειος μας αναφέρει πως το 1913 οι περισσότεροι ήταν αγράμματοι, πράγμα που δεν συνέβαινε στα γειτονικά χωριά. Ασχολούνταν με τη γεωργία, μολοντί άγονος ο τόπος, την κτηνοτροφία, την υλοτομία και τη ζαχαροπλαστική (Χαλβατζήδες). Ταξιδεύονταν δε σε άλλα μέρη της Ελλάδας, στη Μ. Ασία, τη Ρουμανία και την Αμερική. Σε κάποια εποχή λειτούργησε στο Τσερνέσι και Αρομουνικό σχολείο.

Το 1943 πυρπολήθηκε κι αυτό από τους Γερμανούς. Η κοινότητα Ελατοχωρίου αποτελείται από δυο συνοικισμούς Ελατοχώρι και Σέσι, που τους χωρίζει ένας βαθύς λάκκος. Πάνω απ' το χωριό υψώνεται η κορυφή της Τσούκα Τζίνα (μυτερή κορφή).

Το Ελατοχώρι σήμερα έχει αρκετούς μόνιμους κατοίκους. Διατηρεί ακόμα σχολείο με 5 μαθητές (1995) και οι περισσότεροι κάτοικοί του ασχολούνται με την υλοτομία. Έχει αρκετά δάση, 18.300 στρέμματα.

Τα τελευταία χρόνια συνδέθηκε με ασφαλτοστρωμένο αμαξιτό δρόμο με το αντικρυνό Μακρίνο. Λείπει όμως απ' το Ελατοχώρι κάποια υποτυπώδης έστω, τουριστική υποδομή. Έχουμε τη γνώμη πως και σ' αυτό το χωριό, όπως σ' όλα τα γειτονικά, πρέπει να δημιουργηθεί ένας ξενώνας παραδοσιακού τύπου για τους ξένους, που είναι σίγουρα ότι αν βρουν την ανάλογη εξυπηρέτηση, θ' αυξήσουν την κίνηση του χωριού.

(Από το βιβλίο ΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ Ιστορική Αναδρομή - Τουριστική Περιήγηση, του Ευριπίδη Π. Μακρή, 1996)

ΚΑΗΚΕ ΣΠΙΤΙ ΣΤΟ ΔΙΛΑΚΚΟ

Από άγνωστη αιτία ξέσπασε πυρκαγιά στο σπίτι του Αντωνίου Δοβώνη, συνταξιούχου δασοφύλακα, στο Δίλακκο Ελατοχωρίου.

Δυστυχώς το σπίτι του συνδημότη μας καταστράφηκε ολοσχερώς. Ο Δήμος Αν. Ζαγορίου πήρε απόφαση για οικονομική στήριξη του παθόντος.

Οι άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών στην Ήπειρο

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΡΟΓΚΟΤΗΣ

Έρευνα - Παρουσίαση από τον ΧΡΗΣΤΟ ΣΤ. ΤΣΕΤΣΗ

Γεννήθηκε στο Γρεβενίτι του Ανατολικού Ζαγορίου το 1929. Τα πρώτα του γράμματα διδάχτηκε στο χωριό του.

Το 1948 αποφοίτησε από το Πρότυπο Γυμνάσιο της Ζωσιμαίας Σχολής. Το 1943 πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση στις τάξεις της ΕΠΟΝ.

Στη συνέχεια εντάχτηκε στο Αντάρτικο Νοσοκομείο Γρεβενιτίου που είχε ιδρύσει και διεύθυνε ο πατέρας του γιατρός Δημήτρης Ρογκότης. Μετά την απελευθέρωση εγκαταστάθηκε στα Γιάννινα όπου και αναπτύσσει έκτοτε επαγγελματική δραστηριότητα συμπληρώνοντας 40 χρόνια ανοδικής πορείας στον εμπορικό τομέα.

Με την γυναίκα του Μαργαρίτα Κ. Καλιαρέκου, από την Κάτω Μερόπη Πωγωνίου, απέκτησαν δύο παιδιά, την Μιμικά και τον Δημήτρη.

Παράλληλα με την επαγγελματική του δραστηριότητα αναπτύσσει και πλούσια δράση στον κοινωνικό τομέα.

Πριν από τη δικτατορία μαζί με άλλους Ζαγορίσιους αναδιοργανώνουν τον Πολιτιστικό Σύνδεσμο Ζαγορίσιων που καλύπτει και τα 44 χωριά του Ζαγορίου. Διετέλεσε για χρόνια μέλος του Διοικ. Συμβουλίου, αντιπρόεδρος και πρόεδρος.

Διετέλεσε αντιπρόεδρος και πρόεδρος της Κοινότητας Γρεβενιτίου. Ίδρυσε και προήδρευσε αλλά και ακόμη συμμετέχει σαν αντιπρόεδρος, το Μορφωτικό Αναπτυξιακό Σύλλογο Γρεβενιτίου.

Υπήρξε μέλος της ΤΕΔΚ Ν. Ιωαννίνων, μέλος του Δ.Σ. της Αναπτυξιακής Εταιρείας ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε., μέλος του Δ.Σ. του Εμπορικού Συλλόγου Ιωαννίνων, μέλος του Δ.Σ. της Πανελληνίας Ένωσης Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης (Πλειοψηφήσας σύμβουλος), μέλος του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ιωαννίνων (1981-1983).

Το 1998 εκδόθηκε το βιβλίο του «Το Γρεβενίτι στην Αντίσταση», σελ. 252.

(Από την εφημερίδα ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ)

ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΟ Δ. Σ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτών Αλέξανδρος Σακκάς παραιτήθηκε από τη θέση του, μετά από τη συνταξιοδότησή του από την υπηρεσία του ως δασοφύλακας. Επειδή πλέον διαμένει μόνιμα στο Ελατοχώρι, θεωρεί ότι αδυνατεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του.

Τη θέση του στο Διοικητικό Συμβούλιο κατέλαβε ο πρώτος αναπληρωματικός Ευθύμιος Β. Μπαζαλέκας.

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ

Η Αδελφότητα Γρεβενιτίου έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα στις 11 Φεβρουαρίου στην Αθήνα.

Ακολούθησε η ετήσια γενική συνέλευση των μελών της Αδελφότητας, όπου συζητήθηκαν θέματα που αφορούν το χωριό και τους ξενιτεμένους.

ΤΟ ΝΕΟ Δ.Σ. ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΡΥΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Καρυών Ζαγορίου συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής: 1) Βασίλειος Ρούσκας, Πρόεδρος, 2) Βασίλειος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος, 3) Δημοσθένης Σιαμέτης, Γραμματέας, 4) Γεώργιος Μαντήλας, Ταμίας και 5) Νικήτας Μπαλάσκας, Μέλος.